

سُلْفَر سطح مقدماتی

يوليا و اسيليونا فرولوا

مسعود ابراهيمى

مرکز موسیقی بتهوون شیراز

سلفڑ سطح مقدماتی يوليا واسيليونا فرولوا: مسعود ابراهيمى

همراه با اکمپانیان پیانوی ترانه‌ها
ویرایش زبانی: معصومه اکبری
ترانه سرایان: رضا شایگان، ستاره کددایی
ویرایش نت و سمپل گیری کامپیوتربی: مهران وحدت
سال و نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
شابم: ۹۷۹-۰-۹۰۱۴۶۴۸-۸-۹

هرگونه بهره‌برداری و نقل از مطالب این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر منوع است.

انتشارات گيسا

میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی
کوچه رشت‌چی، پلاک ۷، واحد ۱
تلفن: ۶۶۱۲۵۷۲۴ - ۶۶۱۲۵۸۲۳

www.gisapublication.com
nashregisa@gmail.com
@gisapublication

نیمسال اول

- درس ۱-۲. آشنایی با کلاروپیاتور، رژیسترها، اکتاوها، نت‌ها، کلید «سل» (ویولن) ۹
- درس ۳-۴. کشش سیاه. نوشتن نت‌های اکتاوا اول ۱۴
- درس ۵-۶. کشش چنگ. تمرین با نت‌های اکتاوا اول ۱۹
- درس ۷-۸. ماژور. مینور. آشنایی با نت‌های اکتاوا دوم ۲۴
- درس ۹-۱۰. تالیته «دو» ماژور. دسته نت ۲۸
- درس ۱۱-۱۲. ضرب قوی و ضعیف. آشنایی با نت‌های اکتاوا کوچک ۳۳
- درس ۱۳-۱۴. کشش سفید. میزان‌نمای دو ضربی. فواصل ۳۸
- درس ۱۵-۱۶. تکرار مطالب. تکالیف آزمایشی ۴۳

نیمسال دوم

- درس ۱۷-۱۸. کلید «فا» (باس). تمرین با فواصل ۴۸
- درس ۱۹-۲۰. سکوت. آوفتاکت. تالیته‌های موازی. تالیته «لا» مینور ۵۴
- درس ۲۱-۲۲. دیز. بمل. پرده- نیم‌پرده. فرم دو قسمتی ۶۱
- درس ۲۳-۲۴. آنها رمینیزم صدایها. میزان‌نمای سه ضربی ۶۶
- درس ۲۵-۲۶. تالیته «فا» ماژور. تراکرد. دوم بزرگ و کوچک ۷۰
- درس ۲۷-۲۸. سوم بزرگ و کوچک. کانُن ۷۶
- درس ۲۹-۳۰. تالیته «ر» مینور. ساختن فواصل دوم و سوم بزرگ و کوچک ۸۱
- درس ۳۱-۳۲. تکرار مطالب. تکالیف آزمایشی ۸۶
- ضمیمه ۹۱

● دوره معاصر سلفز در مدارس موسیقی، از قرار معلوم، تصویر رنگارنگی دارد. تعداد برنامه‌ها زیاد است و روش‌های آموزشی نیز متنوع هستند. از یکسو، بهبود کیفی فرایند آموزشی صورت می‌گیرد، اما از سوی دیگر، اندکی بی‌ثباتی دیسیپلین (هم از دیدگاه مضمون آن در کل و هم از دیدگاه تقسیم‌بندی ماده درسی) دیده می‌شود.

این امر تا حد زیادی بنا به این علل تحمیل می‌شود: معلمان غالباً با موقعیت‌هایی رویه‌رو می‌شوند که در آن‌ها حجم و سرعت گذراندن مطالب، بیشتر به سطح موقفيت هنرجویان در تحصیل و میزان آمادگی آن‌ها بستگی دارد تا یک برنامه معین. درنتیجه یا چشم‌اندازهای گذراندن شتابنده دوره باز می‌شوند، یا بر عکس، «اختصار» آن تا حد اکثر تلخیص و تسهیل رخ می‌دهد.

هنگام مقایسه سطح معلومات و توانایی‌های هنرجویان، مثلاً مدارس شهری و روزتایی، مدارس کودکان بالاستعداد و مدارس موسیقی معمولی (که اخیراً هرچه بیشتر با کمبود کودکان واقعاً علاقه‌مند و بالاستعداد دست به گردیان اند)، مشاهده به ویژه این گرایش‌های گاهی متضاد پیش می‌آید.

ویژگی مضمون کتاب درسی ارائه شده برای سطح مقدماتی، مقید به شرایط ذکر شده است. این کتاب، هم خصوصیات روش‌های معاصر آموزش سلفز و هم هدف آموزش کودکانی با میزان متفاوت آمادگی موسیقایی را مورد توجه قرار می‌دهد: ۱- گذراندن فشرده دوره تئوری (درسطح مقدماتی، فرآگیری چهار تالیته «دو» مأذور، «فا» مأذور، «لا» مأذور و «ر» مأذور، فواصل خارج از چهارچوب مُد (بدون مشخصات کیفی)، میزان نماهای $\frac{2}{4}$ و $\frac{3}{4}$ ، نوشتن نت‌ها در کلیدهای «سل» و «فا» ارائه می‌شود).

۲- اجرای عناصر ریتم (از جمله در تکالیف مرتبط با خواندن ترانه‌ها و حرکت دایره‌وار، انتخاب حرکات رقص برای قطعات موسیقی، انعکاس قسمت‌های متضاد فرم در حرکت و غیره).

۳- جامع بودن مضمون کتاب درسی که در برگیرنده «دفترهای تمرین»، قطعات برای خواندن، اصول و تکالیف منزل است.

۴- نقش و اهمیت اساسی موضوع ترانه به عنوان ماتریالی مناسب برای رشد مهارت‌های آوازی - اینتاشیونی (یادگیری ترانه‌ها همراه با تمرین روی شکل ریتمیک و ملودیک ملودی‌ها).

کل مطالب درسی دوره آمادگی، در درس‌های جفت گروه‌بندی شده است که بخش‌های نیمسال اول و دوم را تشکیل می‌دهند. این‌گونه متحد کردن درس‌ها، به نظر ما، موجبات حداکثر راحتی در کار و همچنین دادن آزادی بیشتر در انتخاب تکالیف مشخص کلاسی و منزل را فراهم می‌آورد.

کتاب آموزشی حاضر، به هنرجویان، معلمان و والدین توصیه می‌شود و همچنین می‌تواند به عنوان خودآموز برای همه متقاضیان کسب سواد موسیقایی به کار گرفته شود.

مؤلف وظیفه خود می‌داند از همکارانی که به این کتاب علاقه نشان داده و مشارکت فعالی در بحث درباره آن داشتند، سپاسگزاری کند: و.ف. کراسنوسکولف، م.و. آژیگوا، ی.م. شابونو، م.آ. بوگایهوا و همچنین آهنگ‌ساز ترانه‌ها، آ.و. لکینف.

(۱) با هم می خوانیم:

زنگ

دینگ دنگ / دینگ زنگ / وقت درسه پاشو زرنگ!

موسیقی از آ. لگینف

Andante

mp

ding dang ding dang se-

Andante

(۲) با کلاویاتور، اکتاوها و رژیسترها آشنا می شویم.

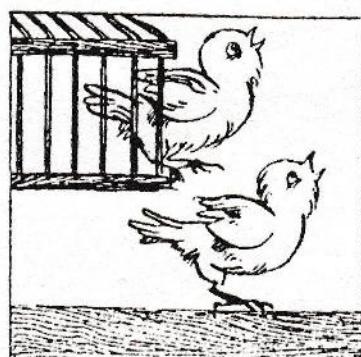
تکلیف ۱. با کلاویاتور، این خانواده کلاویه‌های سفید و سیاه، آشنا شویم. کلاویه‌های سمت چپ کلاویاتور را فشار دهید و با نگاه کردن به تصاویر، تعیین کنید چه کسی می‌تواند این قدر پایین (بم) آواز بخواند؟ کلاویه‌های سمت راست کلاویاتور را فشار دهید: و چه کسی این قدر بالا (زیر) و زنگدار آواز می‌خواند؟ در وسط کلاویاتور، صداها نه زیرند و نه بم؛ انسان معمولاً این طور آواز می‌خواند و حرف می‌زند.

۱۶

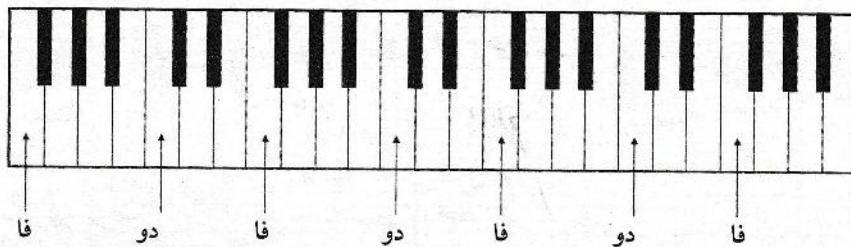
بتهوون

مرکز موسیقی بتهوون شیراز

* صدای پایین، وسط و بالا، رئیستر پایین، وسط و بالا را به وجود می آورند*

- تکلیف ۲. قطعات موسیقایی را گوش کنید و تعیین کنید در کدام رئیسترها صدا می دهدن (به ضمیمه ۱ برای درس های ۱-۲ نگاه کنید).
- تکلیف ۳. به ترتیب کلاویه های سیاه توجه کنید: آن ها گروه هایی از دو و سه کلاویه را به وجود می آورند. در ابتدا همه گروه هایی را که از سه کلاویه و سپس همه گروه هایی را که از دو کلاویه تشکیل شده اند، روی کلاویاتور نشان دهید. هنگام اجرای تکلیف آخر، به کلاویه سفیدی که در مجاورت چپ گروه دوتایی کلاویه های سیاه است توجه کنید: این کلاویه، صدای «دو» است:

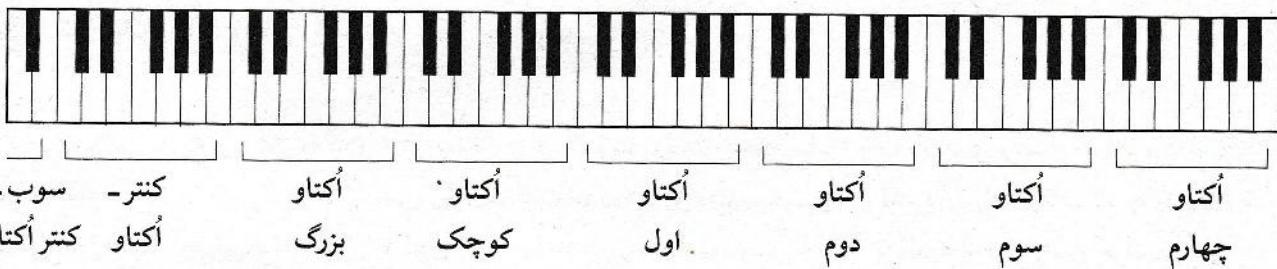
حساب کنید چند «کلاویه - صدا»ی «دو» روی کلاویاتور وجود دارد (از چپ به راست روی کلاویاتور حرکت کنید). اکنون همه «کلاویه - صدا»های «فا» روی کلاویاتور پیدا کنید: «کلاویه - صدا»ی «فا»، کلاویه سفید چپ است که در مجاورت گروهی از سه کلاویه سیاه قرار دارد (به تصویر نگاه کنید). حساب کنید چند «کلاویه - صدا»ی «فا» روی کلاویاتور وجود دارد.

* مسافت بین دو کلاویه یکسان را اکتاو می نامند*

به کلاویاتوری که در زیر ترسیم شده است، نگاه کنید. در اینجا هر مسافت از کلاویه «دو» تا «دو» بعدی دارای نام خاصی است: سوب کتراتکتاو، کتراتکتاو، اکتاو بزرگ، اکتاو کوچک، اکتاو اول، اکتاو دوم، اکتاو سوم، اکتاو چهارم.

* مسافت بین هرگونه کلاویه های یکسان را اکتاو می نامند؛ اما فقط اکتاوهای بین «کلاویه - صدا»های «دو» دارای نام خاصی ندارند*

تکلیف ۴. نام اکتاوهای را به خاطر بسپارید. یاد بگیرید که آن ها را روی کلاویاتور نشان داده و نام ببرید. حساب کنید چند اکتاو کامل وجود دارد و چند اکتاو ناقص.

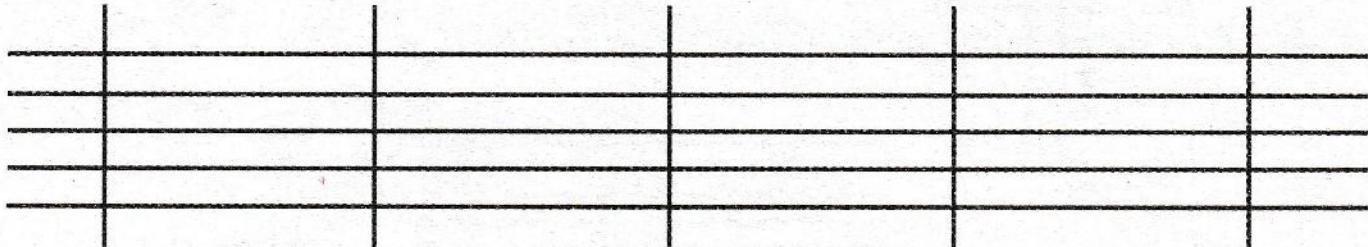

۱۶

بتهون

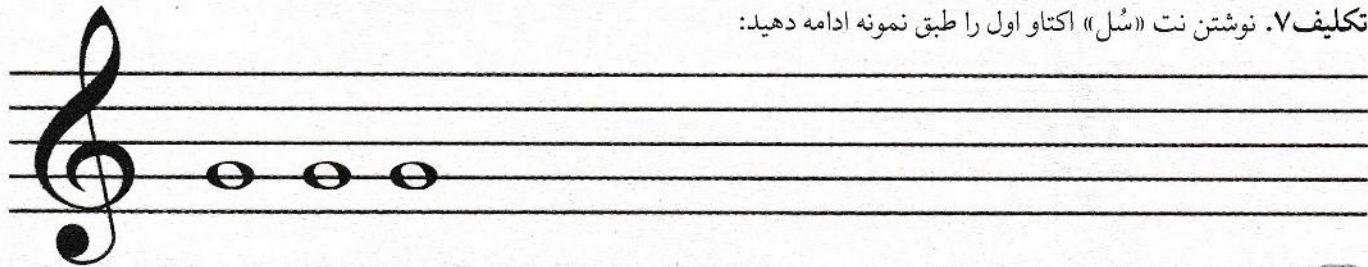
مرکز موسیقی بتهون شیراز

کلید «سُل» را به طور کامل (طبق نمونه) بکشید:

اصوات در موسیقی با کمک علائمی مخصوص، یعنی نت‌ها، نوشته می‌شوند. نت‌ها روی خطوط و بین خطوط نوشته می‌شوند

تکلیف ۷. نوشتن نت «سُل» اکتاو اول را طبق نمونه ادامه دهید:

۴) آثار موسیقی را گوش کنید و بگویید:

۱. با کدام موسیقی می‌توان نرم و روان چرخید؟
۲. با کدام موسیقی می‌توان به سرعت و با شادی چرخید؟
۳. با کدام موسیقی می‌توان قدمرو رفت؟

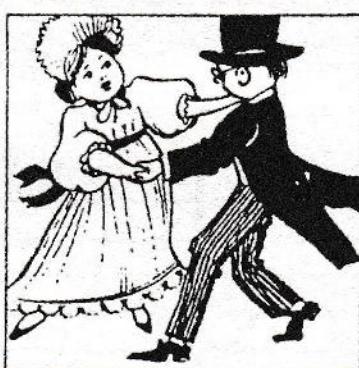
پس از آن که با دقیقت به موسیقی گوش دادید، حرکت مربوط را انتخاب کنید (به ضمیمه نت ۲ برای درس‌های ۱ - ۲ نگاه کنید).

قدمرو، با قدم‌های بلند

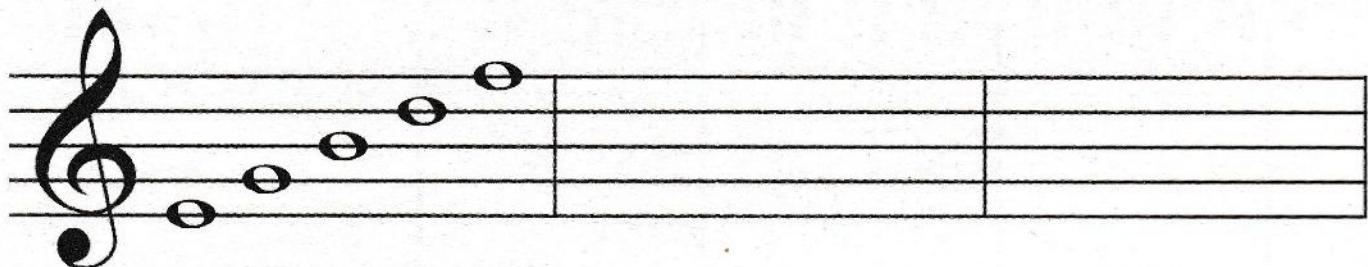
چرخیدن نرم و روان

دست‌ها به کمر، خیز برداشتن،

حرکت سریع و سبک

۵) کشیدن نت‌هایی را که روی خطوط نوشته می‌شوند از روی نمونه یاد بگیرید. نت سُل را پیدا کنید و دور آن را خط بکشید.

● این کتاب کمک درسی مطابق با ضوابط برنامه سلفرز برای مدارس موسیقی کودکان تهیه شده است و مجموعه‌ای است شامل تمرینات کتبی و شفاهی، نمونه‌هایی برای خواندن، ترانه‌های کودکان و اطلاعات نظری. کتاب حاضر جزو یک سلسله کتاب‌های درسی سلفرز برای مدارس موسیقی کودکان (از مقدماتی تا کلاس هفتم) است. این کتاب به هنرآموزان، معلمان، والدین و همچنین همه کسانی که می‌خواهند سواد موسیقی بیاموزند، توصیه می‌شود.

انتشارات گیسا منتشر کرده است:

- موسیقی دان کوچولو (آموزش بداهه‌نوازی و آهنگ‌سازی)
الکابولایوا، الگاگنالوا - مسعود ابراهیمی
- نخستین دیدار با موسیقی و دیدار با موسیقی ۲
آنا آرتا بالیوسکایا - میریانا میرر حیم، دلیر حکیم آوا
- راهنمای تمرین موسیقی (برای والدین و نوآموزان)
تام هیینی - بابک ولی پور
- تئوری موسیقی برای کودکان
ليناگ - ايليا بهارلو
- الفبای پیانو
ستن - کاوه الهمایان